

JUSTITSMINISTERIET

Den 2. februar 1973

I skrivelse af 18. december 1972 har skattedepartementet anmodet justitsministeriet om at fremkomme med en udtalelse i anledning af, at folketingets skatte- og afgiftsudvalg i forbindelse med behandlingen af forslag til lov om ændring af skattekontrolloven bl. a. har stillet finansministeren følgende spørgsmål:

„Udvalget udbeder sig ministerens bemærkninger til henvendelsen fra Erhvervenes Skatteudvalg.

Henvendelsen bedes forelagt justitsministeriets lovafdeling med henblik på en kommentar vedrørende lovforslagets forhold til grundlovens § 72.“

Under henvisning hertil skal justitsministeriet udtale:

1. Bestemmelsen i § 6 i skattekontrolloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 37 af 9. februar 1972, har følgende ordlyd:

„§ 6. Enhver erhvervsdrivende, der fører regnskab, er, hvad enten han ifølge lovgivningen er regnskabspligtig eller ej, pligtig på begæring af de skattelignende myndigheder til disse at indsende sit regnskabsmateriale med bilag for tiden forud for det løbende regnskabsår og andre dokumenter, der kan have betydning for skatteligningen. Samme pligt påhviler selskaber, foreninger, korporationer, stiftelser, legater og selvejende institutioner, hvad enten de er erhvervsdrivende eller ikke. Beror regnskabsmaterialet m. v. hos tredjemand, skal denne, selv om han har tilbageholdelsesret herover, udlevere materialet til de skattelignende myndigheder, som i så fald skal drage omsorg for, at materialet efter afbenyttelsen tilbageendes til den pågældende tredjemand.

Stk. 2. Enhver erhvervsdrivende, der fører regnskab, er, hvad enten han ifølge lovgivningen er regnskabspligtig eller ej, pligtig at give de skattelignende myndigheder adgang til på stedet at gennemgå hans regnskabsmateriale med bilag tillige med andre dokumenter, der kan have betydning for

skatteligningen, og foretage opgørelse af kassebeholdning m. v., når der er rimelig grund dertil.

Stk. 3. Enhver erhvervsdrivende er pligtig at give de skattelignende myndigheder adgang til på stedet at foretage opgørelse og vurdering af lagerbeholdninger, besætning, inventar, maskiner og andet driftsmateriel, når der er rimelig grund dertil.

Stk. 4. Finansministeren kan fastsætte nærmere regler vedrørende praktiseringen af bestemmelserne i stk. 1-3. Med hensyn til gennemførelsen af undersøgelser m. v. efter stk. 2 og stk. 3 yder politiet bistand til skattemyndighederne efter regler, der aftales mellem finansministeren og justitsministeren.“

Bestemmelsen i § 6, stk. 4, 2. pkt., der blev indsat i kontrolloven ved lov nr. 205 af 3. juni 1967, måtte efter sin formulering antages at indebære, at undersøgelse på stedet efter reglerne i § 6, stk. 2 og 3, ville kunne gennemføres uden forudgående retskendelse, jfr. herved *Max Sørensen*: Statsforfatningsret (1969) s. 346 f. Under folketingets behandling af forslaget til ændringsloven af 1967 gav finansministeren imidlertid over for folketingsudvalget tilsagn om, at der med hensyn til undersøgelser, der kræver politimæssig bistand, ville blive indhentet en retskendelse, jfr. FT 1966-67, tillæg B. sp. 1525 f.

Det foreliggende lovforslag indeholder ikke forslag om en ændret affattelse af kontrollovens § 6 på dette punkt. I bemærkningerne til lovforslaget udtales det imidlertid, at „... lovens § 6, stk. 2 og 3, fremover [vil] blive praktiseret efter sin ordlyd, og uden indhentelse af retskendelse“.

Spørgsmålet er herefter, om det kan anses for foreneligt med bestemmelsen i grundlovens § 72 at tilvejebringe hjemmel for foretagelse af ransagning uden forudgående retskendelse i det omfang, hvori dette er fastsat i kontrollovens § 6, stk. 2 og 3.

Underbilag 1 til spørgsmål 7.